Het feest van de toekomst

VERENIGING VAN
EVENEMENTENMAKERS

Manifest

Het feest van de toekomst

Evenementen zijn de opkikkers van een vrije en levendige samenleving. Van festivals en sportwedstrijden tot congressen en buurtfeesten - het zijn deze plekken waar mensen samenkomen om te vieren, verbinden en ontspannen. Evenementen brengen mensen op laagdrempelige en veilige manier samen, zijn een bron van creativiteit en innovatie en geven onze gemeentes en regio's kleur.

Nederland heeft een sterke traditie als evenementenland. Onze razendsnel bewegende sector is een van de meest innovatieve ter wereld. Nergens anders komen technologie, emotie en maatschappelijke impact op zo'n schaal samen. We dragen als sector fors bij aan zowel de Nederlandse en de lokale economie, zowel door onze directe activiteiten als door afgeleide bestedingen op plekken waar deze evenementen worden georganiseerd. Ondertussen dragen evenementen bij aan het algemeen gevoel van welzijn in de maatschappij. Toch staat de sector onder druk. Het wordt steeds moeilijker om evenementen te organiseren, vanwege stijgende kosten en inflatie, personeelstekorten en veel te veel - én onduidelijke - regelgeving.

De Vereniging van Evenementenmakers (VVEM) pleit voor een toekomst waarin de evenementen kunnen blijven bijdragen aan het economische én het sociale klimaat. Daarom is het nodig dat evenementen een structurele plek krijgen in het overheidsbeleid. Niet als bijzaak, last of luxe, maar als essentieel onderdeel van een bruisende economie en een gezonde samenleving. Met zowel de Tweede Kamerverkiezingen voor de deur in oktober 2025, als de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2026, willen we de beleidsmakers actief opzoeken. Met dit manifest willen we laten zien wat de sector bijdraagt, waar de uitdagingen liggen en welke concrete stappen nodig zijn.

1 | Zie de zin van feest

Festivals en evenementen zijn meer dan alleen vermaak. We leven in een samenleving waarin verbinding, mentale gezondheid en meedoen steeds belangrijker worden. Onze economie transformeert en er wordt steeds meer waarde gehecht aan ervaring en beleving. In die wereld zijn festivals en evenementen van onschatbare waarde. Ze vormen veilige plekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en nieuwe ervaringen kunnen opdoen. De VVEM en haar leden vinden het hun verantwoordelijkheid om ruimtes te creëren waar álle bezoekers, medewerkers en artiesten zich gezien, gerespecteerd en beschermd voelen, ongeacht achtergrond. Erkenning hiervan is belangrijk - niet alleen in woorden, maar ook in beleid.

Festivals versterken het sociaal weefsel

Festivals en evenementen worden door de wetenschap wel 'mentale adempauzes' genoemd. Terugkerende evenementen zijn al eeuwen ankerpunten in de jaaragenda; gezamenlijk te ervaren momenten om fysiek, mentaal én sociaal te vieren, verbinden en te ontspannen. Je komt er gezamenlijk even los van de dagelijkse sleur. Het zijn plekken waar je jezelf kunt zijn en nieuwe mensen en ideeën leert kennen van buiten de eigen bubbel. Mensen die festivals en evenementen bezoeken voelen zich aantoonbaar meer verbonden met hun omgeving en ervaren meer vertrouwen in anderen.

Festivals en evenementen maken ons aantoonbaar gelukkiger. Zo heeft het Centre for Performance Science in Londen door middel van cortisolmetingen aangetoond dat het bijwonen van culturele evenementen een impact heeft op het hormoonstelsel en actief bijdraagt aan het gevoel van welzijn. Britse onderzoekers van Goldsmiths, University of London, hebben aangetoond dat mensen die een festival of concert bijwonen zich tot maar liefst 21 procent gelukkiger voelen en dat regelmatig bezoek zelfs kan leiden tot een fors hogere levensverwachting. Ook het RIVM stelt in haar rapport Mentale Gezondheid in Nederland (2022) dat sociale participatie en culturele activiteiten direct bijdragen aan mentaal welzijn.

De Nederlandse evenementen en festivalcultuur zijn hier goede voorbeelden van.

De impact reikt zelfs verder dan alleen de bezoekers. Veel festivals en evenementenlocaties reiken ook uit naar mensen die niet per se het evenement bezoeken. Denk aan de maatschappelijke programma's die Rotterdam Ahoy oppakt met de gemeente om eenzame ouderen uit te nodigen, of door de locatie beschikbaar te stellen voor finales van wijktoernooien. Hetzelfde doet bijvoorbeeld het Olympisch Stadion in Amsterdam met sportschooldagen. Daarnaast zijn er organisatoren en vrijwilligers die balkons opknappen van nabijgelegen zorgcentra, of voortuinen van omwonenden aanleggen. Maar ook tijdelijke evenementenlocaties worden vaak beschikbaar gesteld voor lokale initiatieven. Zo stelt het Baggerfestival in Sliedrecht, bijvoorbeeld, het podium en de techniek op zondag beschikbaar aan de lokale kerken. Diverse evenemententerreinen worden door de eigenaren de rest van het seizoen opengesteld voor het publiek of lokale initiatieven. Denk bijvoorbeeld aan het voor Down The Rabbit Hole gecreëerde openluchttheater op terrein De Groene Ster. Het mes snijdt hier aan twee kanten: want door de lokale initiatieven toe te staan, blijft het terrein benut en onderhouden. Festivals leunen in veel gevallen op, of worden zelfs mede georganiseerd of mede mogelijk gemaakt door, burgers zelf. Tienduizenden vrijwilligers zorgen voor verbinding en verankering van evenementen én mensen in de maatschappij.

Tenslotte wordt met grote regelmaat door gemeenten en provincies onbewust op de expertise van de evenementensector geleund. Denk aan de snelheid waarmee er teststraten zijn opgetuigd tijdens de coronaperiode, maar ook aan heel basale dingen als de logistiek rondom een Sinterklaasintocht, Koningsdag of de huldiging van een voetbalteam. Er zijn tal van zaken die voor lief worden genomen en niet altijd worden gezien als ‘evenement’. Zonder de partijen uit onze branche zouden die echter niet kunnen doorgaan.

Festivals en hun economische waarde

De evenementensector is een economische krachtige sector. De afgelopen twee jaar alleen al heeft de leisure sector, waar de evenementensector een belangrijk deel van uitmaakt, bijgedragen aan het op stoom houden van de economische groei, en het compenseren van de daling in andere sectoren.

Inclusief zakelijke evenementen is de totale evenementensector goed voor een economische waarde van € 9,1 miljard, goed voor zo'n 70.000 banen. Evenementen en festivals hebben een grote uitstraling op andere sectoren, zoals de horeca en hotelovernachtingen. Daarnaast staat Nederland hoog aangeschreven als een kwaliteitsexporteur van formats, kennis en techniek aan andere delen van Europa en de wereld. Het zijn niet alleen onze dj's en artiesten die de wereld rondreizen, maar ook bijvoorbeeld onze podiumdesigners en licht- en geluidbedrijven. Daarnaast is 71,6% van de totale exportwaarde van de Nederlandse populaire muziek afkomstig uit liveoptredens, in 2024 een totaal van € 158 miljoen.

Wat helpt:

1. Neem festivals en evenementen mee in de welzijns- en gezondheidsagenda's van gemeenten. Maak het ook onderdeel van het rijksbeleid wat betreft welzijn en gezondheid. Breng helder in kaart wat een evenement of festival opbrengt, niet alleen economisch maar ook op sociaal gebied.
2. Benut de maatschappelijke waarde als een positief beoordelingscriterium bij de vergunningverlening. Laat organisatoren samen met gemeenten, bewoners-initiatieven, maatschappelijke en culturele organisaties meer samenwerken bij het opzetten van impactvolle festivalprogrammering.
3. Sommige groepen kunnen minder makkelijk deelnemen aan evenementen, of verdienen meer aandacht. Bijvoorbeeld zestigplussers, maar ook jongeren onder de 18. Ook zij hebben belang bij de welzijnseffecten van evenementen. Laat beleidsmakers en de evenementensector samen optrekken om ook voor hen een aanbod te ontwikkelen.
4. Festivals en evenementen zijn sterke economische motoren. In het economisch beleid van gemeenten, maar ook van provincies en het rijk moet deze sector worden meegenomen.

2 | Overheid, wees voorspelbaar

Een goed georganiseerd festival of evenement begint bij een goede vergunning. Maar de praktijk is vaak complex, versnipperd en onvoorspelbaar. Organisatoren worden geconfronteerd met elkaar tegensprekende eisen, trage besluitvorming en wankelmoedige overheden. En op andere punten schiet regelgeving juist tekort in het beschermen van een gezonde evenementensector.

Wat is het probleem?

In 2024 is de nieuwe Omgevingswet ingegaan. Het was de bedoeling dat hierdoor regels eenvoudiger en overzichtelijker zouden worden. In de praktijk blijkt het tegenovergestelde: per gemeente worden regels verschillend uitgelegd, waardoor organisatoren telkens opnieuw moeten uitvinden hoe de ene gemeente weer afwijkt van een andere. Zeker reizende evenementen kunnen hier last van hebben, terwijl hier in feite exact hetzelfde evenement op verschillende locaties wordt georganiseerd. Maar we zien bijvoorbeeld ook problemen met evenementen die verhuizen naar een terrein in een andere gemeente. De vergunningsaanvragen kosten bovendien veel voorbereidingstijd en de uitkomst van een aanvraag komt vaak laat, soms heel kort voor het evenement. Dat maakt plannen en investeren risicovol, zeker bij grotere of meerdaagse festivals. Ook festivals die al jaren probleemloos verlopen, moeten ieder jaar opnieuw het volledige vergunningstraject doorlopen. Dat zorgt voor onnodige lasten voor zowel organisatoren als ambtenaren.

Door veranderende veiligheidsnormen nemen de eisen daarnaast jaarlijks toe. Denk aan de eisen op het gebied van crowd management, pasuitgifte of mobiliteitsplannen. Ook worden milieuregels, stikstof of aangewezen milieuzones steeds complexer. Wat niet helpt is dat de verschillende afdelingen die over milieu, geluid en veiligheid gaan vaak langs elkaar heen werken. Dat leidt tot tegenstrijdige eisen, vertragingen of onduidelijkheid over wie uiteindelijk beslist. Ook heeft de onzekerheid over mogelijke verhogingen belastingtarieven - van de BTW tot aan lokale lasten -

een groot negatief effect op het organiseren van evenementen. Door grilligheid van de landelijke en lokale overheid zullen organisatoren behoudender programmeren, wat uiteindelijk ten koste kan gaan van de kwaliteit.

En heel soms is er een tekort aan regelgeving. Dat geldt bijvoorbeeld voor de zogenaamde secondary ticketing. Veel organisatoren hebben in toenemende mate te maken met de negatieve effecten van de doorverkoop van tickets via externe platforms. Het verstoort de markt, belemmert een gezonde bedrijfsvoering en kan leiden tot verwarring of misleiding van het publiek.

Wat helpt:

1. Voor festivals die zich al bewezen hebben, moet het mogelijk zijn om vergunningen voor meerdere jaren te krijgen. Alleen bij relevante wijzigingen - zoals veranderingen van locatie, omvang, veiligheidssituatie - volgt dan een herbeoordeling. Dit bespaart tijd en geld en maakt het makkelijker om te investeren in kwaliteit en duurzaamheid.
2. Gemeenten zouden moeten gaan werken met een gezamenlijke richtlijn of 'landelijk vergunningskader' - bijvoorbeeld via de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). Hierin staan minimumeisen, werkbare termijnen en eenduidige formulieren. Dit voorkomt willekeur en maakt het makkelijker voor organisatoren om op verschillende plekken te werken. Ook ontzorgt dit lokale overheden. Het wiel hoeft niet steeds opnieuw te worden uitgevonden.
3. Een duidelijke, wettelijke beslistermijn - bijvoorbeeld binnen 8 weken - met automatische goedkeuring bij overschrijding, vermindert onzekerheid. De invoering van een digitaal systeem met statustracking helpt daarbij, zoals nu al vaak bij bouwvergunningen gebeurt. Wat betreft vermindering van lastendruk aan beide zijden van de aanvraag is het nuttig meer gebruik te maken van AI.
4. Gemeenten en organisatoren hebben baat bij een intern aanspreekpunt dat processen coördineert, afdelingen verbindt, en organisatoren begeleidt. Een aantal steden heeft hier al goede ervaringen mee, zoals Utrecht, Rotterdam en Amersfoort.

5. Kleinere en experimentele evenementen vragen andere dingen dan grote festivals. Een vergunningenstelsel dat ruimte laat voor evenementen tot een bepaalde omvang, met andere eisen voor geluidsnormen of mobiliteit, houdt vernieuwing en culturele diversiteit mogelijk.
6. Maak een landelijke uitzondering op de stikstofregels voor tijdelijke evenementen die geen structurele belasting vormen. Zorg dat het aanleveren van materialen voor de opbouw van een evenement kan blijven doorgaan; zorg dat milieuzones opengesteld blijven voor dit soort incidentele bewegingen.
7. Schaf de toeristen- en vermakelijkheids-belasting voor festivals af. Die leiden tot dubbele lasten ten opzichte van andere sectoren en zorgen voor onzekerheid, zeker als deze op het laatste moment worden opgelegd.
8. De overheid moet langdurige zekerheid geven over hoogtes van belastingen en tarieven, zodat ondernemers daar lang van tevoren mee kunnen rekenen. Voorkom onvoorspelbaarheid! De sector vraagt om landelijke kaders die duidelijkheid bieden, maar ook uitvoerbaarheid garanderen voor tijdelijke, culturele initiatieven.
9. Laat de politiek en toezichthouders met regelgeving komen om te verbieden dat partijen zonder toestemming van organisatoren tickets mogen doorverkopen. De opbrengsten uit kaartverkoop moeten binnen de sector blijven en bijdragen aan artiesten, producties en veilige publieksbeleving en niet aan tussenhandelaren of platforms die geen bijdrage leveren aan het evenement. Laat de keuze of- en de voorwaarden waaronder doorverkoop is toegestaan bij de organisator van het evenement.

3 | Waar vieren we in 2040 feest?

In een land dat groeit, verstedelijkt en waar we ook nog groener willen leven, moeten we keuzes maken: waar gaan we huizen bouwen, waar rijden treinen, waar houden we het stil, en waar is plek voor een feest? Als we willen dat festivals ook in 2040 nog mogelijk zijn, moeten we daar nú ruimte voor reserveren. En dat bedoelen we letterlijk: plan de feesten van de toekomst in bestemmingsplannen, omgevingsplannen, mobiliteitsnetwerken én het stroomnet.

Wat is het probleem?

Volgens het CBS groeit Nederland naar ruim 19 miljoen inwoners in 2037. Vooral in en rond steden wordt het drukker: daar komen woningen, wegen, bedrijvigheid - maar ook behoefte aan cultuur en ontspanning.

Als we niet oppassen, worden evenementen weggedrukt door woningbouw, stikstofgrenzen of mobiliteitsproblemen. Festivals verdwijnen dan uit de stad en vinden ook geen plek meer in de regio. Hier bovenop vraagt de energietransitie zowel in de steden als daarbuiten om elektrificatie, ook in de evenementensector. Steeds meer organisatoren willen overstappen op vaste stroomaansluitingen en schone energie. Door netcongestie is dit echter vaak onmogelijk. Laten we wél vooruitdenken op alle gebied. Dan kunnen we het landelijk omkeren: evenementen worden organisch onderdeel van het leven en van gebiedsontwikkeling.

Wat helpt:

1. Neem "ruimte voor festivals en evenementen" op in gemeentelijke omgevingsplannen. Maar neem het ook uitdrukkelijk mee in nationale ruimtelijke ordening en mobiliteitsplanning. Definieer evenemententerreinen als essentiële infrastructuur - net als sportvelden, parken of cultuurhuizen, of nationale- en ontspanningsparken. Laat festivalterreinen plekken zijn waar veel kan: het houden van markten, beoefenen van sport, maar ook het organiseren van een festival.

2. Koppel festivallocaties aan gebiedsontwikkeling. Bij de bouw van nieuwe wijken hoort ook cultuur- en feestinfrastructuur. Plan strategisch langs OV-knooppunten, waterwegen of grote parkeerhubs. Erken dat evenemententerreinen ook een rol kunnen spelen in waterberging, vergroening en hittebestrijding.

3. In een land waar bouwprojecten ver vooruit gepland worden, weten we precies hoe lang iets leeg staat of onbebouwd blijft. Om naast de vaste festivallocaties ook meer de rafelranden te benutten, moet ook dat in een langjarige planning worden meegenomen. Die tijdelijke, rauwe plekken blijken vaak de kraamkamers van vernieuwing. Breng in kaart waar dit soort tijdelijk ruimte is, zoals nog braakliggende bouwgrond of ongebruikte loodsen. Ontsluit die via tijdelijk gebruik-beleid, gekoppeld aan gebiedsontwikkeling.

4. De overheid moet versneld investeren in netverzwaring op strategische evenemententerreinen. Daarnaast moet wet- en regelgeving het gebruik van tijdelijke energieopslag (zoals batterijsystemen) en lokale energieopwekking met opslag actief ondersteunen, zodat festivals de ruimte hebben om te verduurzamen zonder terug te vallen op vervuilende aggregaten.

4 | Opleiding en vakmensen

Achter elk festival schuilt vakmanschap. Technici, podiumbouwers, verkeersregelaars, stageplanners, lichtontwerpers, stage managers, crowd managers, producenten, beveiligers, horecateams - de lijst is lang en breed. Er is veel werk in onze sector, maar opleidingen kunnen het bijna niet bijhouden. Daarnaast is werken in onze sector vrijwel altijd op projectbasis. De huidige regelgeving sluit voor onze sector niet aan op de praktijk.

Wat is het probleem?
Vanaf 2022 kampen festivalorganisatoren met personeelstekorten van 55 tot 60% op technisch en operationeel vlak. Het betreft hier vooral tijdelijke functies als op- en afbouw, techniek, beveiliging en hospitality. De instroom in technische mbo-opleidingen, zoals Podium- en Evenemententechniek, is sinds 2018 licht dalend, terwijl de vraag stijgt.

Kenmerkend voor onze sector zijn hoge piekbelasting, tijdkritische uitvoering en een grote mate van flexibiliteit en veerkracht. Iedere productie is maatwerk, vaak op tijdelijke locaties, met wisselende teams en onder grote druk. Die dynamiek maakt dat veel vakmensen zzp'er of freelancer zijn. De maatregelen rond schijnzelfstandigheid geeft voor onze 'atypische' sector echter weinig duidelijkheid.

Wat helpt:
1. Laat bij het cultuuronderwijs op het basisonderwijs, op het mbo en hbo ook de 'achterkant' zien van een theaterproductie of evenement. Bewezen is dat dit jongeren extra motiveert om te gaan werken in onze sector.
2. Breid stages en praktijkprojecten uit via afspraken met festivals en productiehuizen.
3. Veel vakken leer je in de praktijk. Erken leermeesters en praktijkopleiders formeel, met een duidelijk leer- en loopbaantraject.

"Wie vandaag ruimte maakt voor het feest, investeert in de samenleving van morgen."

4. Koppel sociale initiatieven aan werkervaringsprojecten. Een mooi voorbeeld is een initiatief van een intercultureel buurtcentrum in Rotterdam-Zuid, met daarin een keuken, studio en evenementenruimte. Door jongeren in kansarme wijken perspectief te bieden en hen via begeleiding en praktijkervaring in contact te brengen met de sector, versterken we de sociale samenhang én investeren we in toekomstig talent.

5. Geef ruimte voor bijscholing, herintreding en omscholing richting onze sector - bijvoorbeeld voor mensen uit de horeca of cultuur die hun vaardigheden willen verbreden.

6. Veel freelancers hebben beperkte toegang tot scholing, pensioen, sociale zekerheid. Stimuleer sectorale regelingen die ook deze groep structureel ondersteunt en ontwikkelkansen biedt, vergelijkbaar met de bouw en de sector dans.

7. Geef helderheid waar echte freelancers eindigen en schijnzelfstandigheid begint. Schort de handhaving op de Wet DBA op tot er werkbare richtlijnen zijn voor seizoensgebonden en projectmatig werk.

www.vvem.nl